అంతర్యం

"సావిత్రి లేచిపోయింది - ట!" అన్నాడు కిరణ్ మాటల సందర్భంలో వున్నట్లుంది. అతను నేను కల్సుకొని నెలపైగా అయింది.

"ఏ సావిత్రి!" నేను నిర్ఘాంతపోయి అడిగాను.

"ఎంతమంది సావిత్రులు తెల్సు నీకు?" అతనివాడిప్రశ్న.

"అంటే - నువ్వనేది - మన శాస్త్రిగారి కూతురు - " షాక్ తిన్నాను.

"అక్షరాలా - ఆ సావిత్రే లేచిపోయింది." తాపీగా చెప్పాడు కిరణ్.

"సావిత్రి - అంతపని చేసిందా? ఎవరితో - " తడారిపోతున్న గొంతుకతో అడిగాను.

"ఓ కులం తక్కువ వాడితో - " ఛీత్కారంగా అన్నాడు.

"ఆ! - హాస్యమాడుతున్నావా?" మెదడు మొద్దుబారిపోతుంటే అడిగాను.

"గురువుగారి విషయంలో హాస్యాలా - అయినా ఇది నీకు ముందే తెల్సనుకున్నాను." చెప్పాడు కిరణ్!

"హూ! శాస్త్రిగారు ఎలా వున్నారు?" హృదయం భారమై అడిగాను

"పోయి చూసిరా - నీకే తెలుస్తుంది." నా జవాబు కోసం ఎదురుచూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు. వాడొట్టి మెటీరియలిస్టు. దేనికీ పెద్దగా చలించడు.

శాస్త్రిగారిది నీళ్ళను నిప్పులతో కడిగే వంశం. నీకు, వాడికి ఆమాటకొస్తే మా లాంటి చాలామందికి వారు గురుతుల్యులు. ఏ సలహాకైనా వారి దగ్గరికి వెళుతుంటాం. ముహూర్తాలు పెట్టుకోవాలన్నా - జాతకాలు చెప్పించుకోవాలన్నా, మంచిచెడుకు వారి దగ్గరకే వెళ్ళుతూంటాం.

ఆరడుగుల ఆజానుబాహువు. మెడలో రుద్రాక్షలతో - నుదిటిమీద విభూది రేఖలతో మంచి వర్చస్సుతో - అపర రుద్రుడిలా వెలిగిపోతూ వుంటాడు. ఆయన భార్య లక్ష్మీదేవి ఆయనకు తగిన ఇల్లాలు.

మొహాన రూపాయ బిళ్ళంత బొట్టు పెట్టుకుని పార్వతీ దేవలా కళకళలాడిపోతుంది. ఆయన సగటు బడిపంతులు. అంటే ఆయనింట్లో దారిద్ర్య దేవత నాట్యం చేయకపోయినా మహాలక్ష్మి మటుకు కటాక్షించలేదు. అయినా ఆయన సంతృప్తి జీవితం కొనసాగించేవారు.

వారికి ఉన్న ఏకైక సంతానం సావిత్రి. ఆమెను ఉన్నంతలో అల్లారుముద్దుగా పెంచారు. తల్లిదండ్రుల అడుగు జాడల్లో - కనుసన్నల్లో పెరుగుతూ - పురాణాలు-శాస్త్రాలు - మతగ్రంథాలు - భక్తిరసగాథలు వల్లెవేస్తూ ఇంటికి వచ్చే మాలాంటి మధ్య వయస్కులతో, అంటే తనకంటే పది పదిహేనేళ్ళ పెద్దవాళ్ళతో వాదనలు చేస్తూ వుంటుంది.

మొత్తం మీద ఆ వాడలో శాస్త్రిగారి కుటుంబానికున్న పలుకుబడి గౌరవం అపారం! అటువంటి కుటుంబంలో ఇంత అనూహ్య పరిణామమా?! అది, నేను ఉద్యోగరీత్యా ఒక నెల ట్రైనింగ్‌కని మద్రాసుకు పోయి వచ్చిన కాలంలో జరిగిన పెనుమార్పు.

మనసుని నిలుపుకోలేక, ఆదరాబాదరాగా, శాస్త్రిగారింటికి వచ్చాను.

"శాస్త్రిగారు!" పిలిచాను. అలికిడి లేదు. ఎప్పుడూ ఆయనే బయటకువచ్చి ఆహ్వానించేవారు. లేదా సావిత్రి లోపలికి రమ్మనేది.

రెండుసార్లు పిలిచి- నేను దగ్గరకేసున్న తలుపులు తోసుకుని లోపలికి వెళ్ళాను. నిశ్శబ్దంగా ఉంది ఇల్లు.

హాల్లో ఓ మూల మంచంమీద శాస్త్రిగారు, చాప చుట్టలా పడుకుని వున్నారు. లక్ష్మీదేవిగారు లోపల ఎక్కడో ఉన్నట్లున్నారు. అలికిడికి తల ఇటు తిప్పిచూశారు శాస్త్రిగారు.

నన్ను చూడగానే ఆయన మొహంలో ఓ వెలుగు కనిపించింది. మరుక్షణం కన్నీటి పొర కమ్మేసింది. నన్ను చూసి మంచంమీంచి లేవబోయి - చేతకాక కాబోలు - ఆ ప్రయత్నం విరమించుకున్నారు.

"ఏమైంది మీకు? ఆరోగ్యం బాగోలేదా?" కుర్చీ ఆయన దగ్గరకు లాక్కుని అడిగాను.

"అన్నీ పోయాయి." చేతిని తిప్పుతూ అన్నారు శూన్యంలోకి చూస్తూ.

"ఏం జరిగిందండి?" సందేహిస్తూ అడిగాను.

"ఏం చెప్పమంటావు? సావిత్రి - సావిత్రి -" ఆయన గొంతు దుఃఖంతో పూడుకుపోయింది.

"ఊరుకోండి - అస్సలు ఏమైంది?" ఓదారుస్తూ అడిగాను.

"నా తలరాత! ప్చ్! ఇంతమందికి జాతకాలు చెప్పాను - కానీ, నా జాతకం - నా కూతురి జాతకం చెప్పుకోలేకపోయాను. అవి ఇలా చేస్తుందని ముందుగా తెల్సుంటే చిన్నప్పుడే గొంతు పిసికి చంపి ఒక్క ఏడ్పు ఏడ్చి నాకు బిడ్డలు పుట్టలేదని సరిపెట్టుకునేవాడ్ని! ఇన్నేళ్ళు అల్లారు ముద్దుగా పెంచి, హుహుహు" చెప్పే ఓపికలేక ఆయన ఊరుకుండిపోయారు. గుండెమీద చేత్తో నొక్కుకుంటూ.

"రమేష్! ఆయన్ను ఎక్కువ మాట్లాడించవద్దు. డాక్టర్లు విశ్రాంతి కావాలన్నారు." ఎప్పుడు అక్కడికి వచ్చాడో లక్ష్మీదేవిగారు చెప్పారు. టేబులు మీదున్న టాబ్లెట్టు తీసి - మంచినీళ్ళగ్లాసు అందుకుని - శాస్త్రిగారితో ఆ మాత్ర మింగించారు.

నన్ను లోపలికి రమ్మని సైగ చేస్తే - ఆమె వెంట వంటింట్లోకి వెళ్ళాను.

"బాబూ! ఆయన దగ్గర ఈ విషయాలు ఎత్తొద్దు. ఆయనిప్పుడు గుండెజబ్బు మనిషి, చచ్చిబ్రతికారు. ఎటువంటి ఆవేశం ఆయనకు కలిగించకూడదు" ఆమె కళ్ళొత్తుకుంది.

"గుండెజబ్బా! హార్ట్ఎటాక్! వచ్చిందా!" అడిగాను. తలూపింపి.

"పిడుగులాంటి మాష్టారికి ఈ గుండె జబ్బు ఏంటండీ? ఎప్పుడొచ్చింది?" బాధగా అడిగాను.

"మాకర్మ! మేం చేసిన పూజలకు – నోచిన నోములకు ఇదీ ఫలితం!" పైటకొంగుతో కన్నీళ్ళొత్తుకున్నారామె!

"అస్సలు ఇదంతా ఎలా జరిగింది?" తేరుకుంటూ అడిగాను.

"పోగాలం – ఆ మాయల ఫకీరుగాడు అమ్మాయికి ఏ మందు పెట్టాడో – ఏమో – వల్లో వేసుకున్నాడు – చెప్పాచేయకుండా ఓ రాత్రికి రాత్రి తుర్రుమని పారిపోయింది – ఉత్తరం రాసిపెట్టి. నాకోసం వెతకొద్దు – నేను శశితో వెళ్ళిపోతున్నాను. పెళ్ళి చేసుకుని హాయిగా వుంటాము – మీకోపం తగ్గిన తర్వాత ఉత్తరము వ్రాస్తాను – అని వ్రాసిపెట్టి లేచిపోయింది." అన్నారు ఆమె విషాదంగా.

"ఆ మాయల ఫకీరును ముందుగా మీరు గమనించలేదా – అస్సలు ఇంటికెందుకు రానిచ్చారు?" అమాయకంగా అడిగాను.

"నా మొహం! ఎక్కడో దార్లో పరిచయమంట. ఈ చచ్చింది రహస్యంగా దాచిపెట్టింది. ఎన్నాళ్ళ నుండి జరుగుతున్నదో ఈ చాటుమాటు వ్యవహారం" బాధగా అన్నారు.

"ఆ పోనీ, తరువాతనైనా మీరుపోయి ....." నసిగాను.

"అదీ అయిపోయింది. జరిగిపోయిందేదో జరిగిపోయింది. ఆ తాళిని తెంచేసి రావే అని పిలిస్తే ససేమిరా రానంది. చావైనా బ్రతుకైనా వాడితోనేట." ఆమె ఏడ్చేశారు.

వారి విషాదాన్ని – బాధల్ని మరింతగా పెంచడం మంచిది కాదనిపించి వచ్చేశాను. వారి బాధని చూసిన తరువాత నా గుండె బరువెక్కింది.

ఓ సంవత్సరం కాలగర్భంలో కల్సిపోయింది.

నేను ఆఫీసుపనిమీద అనంతపురం వెళ్ళాల్సివచ్చింది. పని ముగించుకొని కర్నూలు బస్సుకోసం బస్సుస్టేషన్‌లో నిలబడున్నాను. గంటమైన అయినా బస్సురాలదేఉ.

చాలా చిరాకుగా తిరుగుతూ ఉంటే ఓ పరిచిత కంఠస్వరం వినిపించింది.

"రమేష్‌గారూ! బాగున్నారా?"

గిర్రున వెనక్కి తిరుగి చూశాను.

సావిత్రి! నవ్వుతూ నిల్చునుంది.

నాకు కంపరం పుట్టింది – లేచిపోయి తల్లిదండ్రులను కాల్చుకు తింటున్నది చాలక ఈ నవ్వొకటి! తిరస్కారంగా తల తిప్పుకున్నాను.

కాని సావిత్రి మటుకు నన్ను వదిలేట్లు లేదు.

"మా పెళ్ళికి మిమ్మల్ని పిలవకపోవడం నా తప్పే! కోపం వచ్చిందాండి." ఆమె అడిగింది.

"సావిత్రి! దయచేసి నాతో మాట్లాడకు" కరుగ్గా అన్నాను.

ఇంతలో మా బస్సు వచ్చింది. గబగబా అటువైపుకు అడుగువేశాను.

కాని నా ముందు కొచ్చి రెండు చేతులు అడ్డంగా సాచి నిలబడింది సావిత్రి. నేను తప్పుకోబోయాను. కానీ, ఆమె అవకాశం యివ్వలేదు.

"ఏంటది?" మొహం చిట్లించాను.

"రాక రాక మా ఊరు కొచ్చారు – మా యింటి కొచ్చి పొండి ఒక్కసారి – " బ్రతిమాలుతూ అడిగింది.

"అడ్డమైన వాళ్ళ ఇళ్ళకు నేను రాను" విసురుగా చెప్పాను వీలైనంత కసిగా.

"మీరు అలా అంటే ఈ బస్సు కింద పడిచస్తాను'ఆ' రోషంగా సావిత్రి అలా అనేసరికి నేను మామూలు మనిషిని అయిపోయాను. అయిష్టంగా, మౌనంగా, మ్లానంగా, ఆమె వెంట నడిచాను. ఆమె భర్త వైపు బంధువులొస్తే వారిని సాగనంపడానికి బస్సు స్టేషన్‌కు వచ్చిందట. ఆయనకు తీరిక లేకపోతే నన్ను చూసి ఆగింది తను. ఇంటికి ఆటో మాట్లాడింది. విధిలేక అనుసరించాను.

ఓ మంచి ఖరీదైన బంగళాలోకి వచ్చాను ఆమెవెంట. ముట్టుకుంటే మాసి పోయేటట్లున్న ఓ సోఫాలో కూర్చున్నాను. తాను ఫ్రిజ్‌లోంచి చల్లటి నీళ్ళు తెచ్చి ఇచ్చింది. దాంతో పాటు జ్యూస్ కూడా కలిపి తెచ్చింది. తాగిన తరువాత నా మెదడు పనిచేయడం ప్రారంభించింది. వర్తమానానికి వచ్చాను.

"నాన్నగారు ఎలా వున్నారు?" సావిత్రి అడిగింది ఎంతూ ప్రేమగా.

"ఎలా వుంటారు – నీ పుణ్యమాని మంచం ఎక్కారు. ఇవ్వాళో రేపో లాగున్నారు". నీ మూలంగా ఆయనకు హార్ట్ ఎటాక్ వచ్చింది. తెలుసా? " కోపాన్ని ఆపుకోలేక అరిచాను.

సావిత్రి కళ్ళంబడి నీళ్ళు తిరిగాయి.

"అమ్మ ఎలా వుంది?" గాద్గదికంగా అడిగింది.

"ఇంకా గుర్తున్నదా? నిన్ను కన్నపాపానికి నలుగురిలో తలెత్తుకు తిరగలేకపోతున్నది. ఇంక తను మంచంపడితే శాస్త్రిగారికి చేసేవాళ్ళేవరని లేచి తిరుగుతున్నది ఆ మస ఇల్లాలు దెప్పి పొడిచాను.

సావిత్రి కళ్ళు శ్రావణ మేఘాలయ్యాయి. గుడ్లప్పగించి చూస్తూ వుండి పోయాను.

"అడిగినట్లు చెప్పండి." కాసేపటికి తేరుకుని చెప్పింది.

నాకనిపించింది ఆమెకు తల్లి దండ్రుల మీద కాస్తయినా ప్రేమ తగ్గలేదని.

"రమేష్‌గారు! ఈ పూటకు మా ఇంట్లో భోజనం చేసి వెళ్ళండి." దీనంగా అడిగింది.

"ఛీ! ఛీ! కులభ్రష్టుల యింట్లో నేను తిండి తినను" వికారంగా మొహం పెట్టి అన్నాను.

సావిత్రి షాక్ తింది. నేను ఆ మాట అంటానని ఆమె ఊహించినట్టులేదు.

"హోటల్ వాళ్ళకంటే తీసిపోయామా?" హీనస్వరంతో అంది.

"మూడు పూటలా గాయత్రిని స్మరించేవాడిని అపవిత్రుల ఇంట్లో భోజనం చేస్తే నాకున్న దైవశక్తి కాస్తా పోతుంది." కొంచెం భయంగా అన్నాను.

"మీకిష్టమైన చికెన్ చేస్తాను తింటారా?" సావిత్రి సూటిగా అడిగింది.

నేను దిమ్మరపోయాను – ఇది నేను ఊహించనిది. నేను దొంగచాటుగా నాన్‌వెజ్ తీసుకుంటానని నాకు తెల్సినంత వరకు ఎవరికీ తెలీదు. ఈమె ఎలా పసికట్టిందో! సిగ్గుతో తలదించుకున్నాను.

"నాకెలా తెల్సిందనా? ఎందుకులెండి.. మీలాంటి చాలా మంది, పిల్లి కళ్ళు మూసుకుని పాలుతాగుతూ తన్ను ఎవరూ చూడలేదు అనుకున్నట్లు, అనుకుంటూ ఉంటారు. అయినా హోటల్లో కూడు తినే వారికి ఇంటి వంట నచ్చదులేండి." సావిత్రి చెప్పింది.

"అమ్మా! సావిత్రీ! నువ్వు! నువ్వు! చికెన్ చేస్తావా? వెల్లుల్లని కూడా ముట్టని శ్రోత్రిమకుటుంబంలోంచి వచ్చి..... కోడికూర చేస్తున్నావా?" అప్రయత్నంగా కళ్ళవెంట నీళ్ళు కారాయి ఆమె దుస్థితికి.

"ఏం తప్పేం! ఆయన కోసం" సావిత్రి చెప్పింది.

"ఛీ! ఛీ! ఎంత దిగజారిపోయావు – కొంపదీసి – నువ్వు కూడా తింటున్నావా?" అనుమానపడ్డాను.

"మీలాగా నాకేం భయంలేదు. వారి కోసం తింటున్నాను. మాంసం తింటున్నామని ఎముకలు మెళ్ళో వ్రేలాడేసుకోలేదు. అలాగని మీలాగా ఫోజులు పెట్టి, బుకాయించలేదు." సావిత్రి ఏ మాత్రం సంకోచపడుకుండా నిజం ఒప్పుకుంటున్నది.

నా తల తిరిగిపోయింది.

సావిత్రిలో ఎంత మార్పు! గతం గుర్తుకొచ్చింది లీలగా.

ఆమెకు జబ్బుచేసి నీరసంగా ఉన్నప్పుడు డాక్టర్లు రెండు మూడు నెలలు కోడిగ్రుడ్లు తినమని సలహా యిచ్చారు. శాస్త్రిగారు బిడ్డకోసం తన నియమాలను కాస్త పక్కకి పెట్టి ఆ గ్రుడ్డును తెచ్చి యిచ్చారు. కానీ, సావిత్రి తినని నిరాకరించింది. ఆ వాసనకే.... బలవంతం చేస్తే ... భోళ్ళున వాంతి చేసుకుంది. ఇదంతా మూడు నాలుగేళ్ళ కిందటి మాట!

"సావిత్రీ! ప్రేమించడానికి నీకు మీ కులంలో యువకులే దొరకలేదా? నీకు తగ్గ మొగుడు లేడనుకున్నావా?" మీ నాన్న నీకు పెళ్ళి చేయలేడనుకున్నావా?" ఆమె కళ్ళల్లో చూస్తూ అడిగాను శాంతంగా. కానీ, అది ఎంత వాడియైన బాణమో నీకు తెలుసు. పైగా గుండెకు గురిచేశాను గదా.

ఆమె ఒక్క నిముషం విలవిల్లాడిపోయింది. ఆమె చేతి వేళ్ళు స్టీలు గ్లాసు చుట్టూ బిగుసుకోవడం చూశాను. గోడ నానుకొని నిలబడింది పడిపోకుండా సావిత్రి. ఆమె మొహం జీవురించింది.

తరువాత ఎందుకడిగానా? అని విచారించాను.

"కొన్ని ప్రశ్నలకు జవాబు లేదు." ఆమె తనని ఎంతో కంట్రోల్ చేసుకుంటూ అంది. కానీ, అది సరైన సమాధానం కాదని ఆమెకే అన్పించినట్లుంది.

"పోనీ, ప్రేమించినప్పుడు లేచిపోవడమెందుకు - ధైర్యంగా నాన్నగారితో చెప్పి పెళ్ళి చేసుకోలేకపోయావా?" బాధగా అన్నాను తను ఎంత పొరపాటు చేసిందో గ్రహించమన్నట్లు.

ఆమె చివ్వున తలెత్తి చూసింది. ఆ చూపుల్లో ఎంత అమాయకుడిది అన్న భావం వుంది.

"శవాలు పడతాయండి" భయంగా చెప్పింది.

"నాన్నగారికి తెలిస్తే ప్రాణం తీసెయ్యరూ! అందుకే ఇలా - కానీ, ఇక్కడి కొచ్చింతర్వాత మేం శాస్త్రోక్తంగా గుళ్ళో పెళ్ళి చేసుకున్నాం!" చెప్పింది తాళిని బయటికి చూపిస్తూ కళ్ళకు అద్దుకుంటూ.

"అయితే.... ఇప్పుడు శవాలు పడవని నమ్మకం కుదిరిందా! నువ్వు చేసిన పనికి మీ నాన్నగారు - అమ్మగారు ఎక్కువకాలం బతకరు. వాళ్ళని ఇలా జీవచ్ఛవాలు చేయకుండా వుండాల్సింది. కనీసం వాళ్ళు కళ్ళు మూసేదాకన్నా ఊరుకుంటే బాగుండేది." చల్లగా అన్నాను.

"అప్పుడు పెళ్ళి ఎందుకండి. ముసలాళ్ళమైపోతాం" బయట అలికిడి విని సావిత్రి సర్దుకుని ఎదురు వెళ్ళింది చకచకా.

"నల్లగా, పొట్టిగా ఉన్న ఓ ఖరీదైన యువకుడు లోపలికి వచ్చాడు. కాకి ముక్కుకు దొండపండు. "మావారు శశిధర్! ఈయన రమేష్‌గారని - " పరిచయాలు చేసింది.

అతను నిర్లక్ష్యంగా నా వంక చూసి షేక్‌హ్యాండ్ కోసమన్నట్లు చెయ్యి జాపాడు. అతని చేతి నలుపు నాకంటుతుందన్న భయంతో నా చెయ్యి వెనక్కి తీసుకున్నాను. నమస్కారం పెట్టి ఊరుకున్నాను. అతనిలో ఏం చూసి ప్రేమించింది?

"ఎప్పుడొచ్చారు?" అడిగాడు శశిధర్.

"ఇప్పుడే వెళుతున్నాను." చెప్పాను ముక్తసరిగా.

"పది నిమిషాలు వెయిట్ చేస్తే నాకార్లో మీకు లిఫ్టు ఇస్తాను – ఉండండి." అతను నా సమాధానం కోసం ఎదురుచూడకుండా లోపలికి వెళ్ళాడు. సావిత్రి నా వంక జాలిగా చూసి లోపలికి వెళ్ళింది. అప్సరసకు యమకింకరుడు దొరికినట్లుంది. నిజంగా ప్రేమ గుడ్డిది – అంతేకాదు – చెవిటిదికూడ.

శాస్త్రిగారు – చాలా సంబంధాలు చూశారు. కానీ, ఏదో వంక పెట్టి తిరస్కరించేది. అన్నీ కుదిరితే కట్నం దగ్గర మడతపేచి. బడిపంతులుగా రిటైరై చేతికందిన డెబ్భై వేలు ఆమె పెళ్ళికని అట్టే పెట్టారు. అదే ఆయన ఆస్తి కాకపోతే శిధిలావస్థలో ఉన్న యిల్లును కూడా తాకట్టుపెట్టి పిల్ల పెళ్ళి చేద్దామనుకున్నారు శాస్త్రిగారు.

"కాఫీ!" సావిత్రి మొగుడు అందించాడు. గతిలేక తీసుకున్నాను.

"అత్తగార్ని మామగార్ని అడిగినట్లు చెప్పండి – మేం చాలా సుఖంగా ఉన్నామని చెప్పండి." అతను తాపీగా అంటూ వుంటే నాకు ఒంటిమీద తేళ్ళు జర్రులు పాకుతున్నట్లుంది.

"నాకు దేనికే లోటు లేదని చెప్పండి." సావిత్రి అంది.

తాగుతున్న కాఫీ గొంతుకడ్డుపడి పొరబోయింది.

"మీరన్నా సుఖంగా ఉండండి" బరువుగా అన్నాను.

"రమేష్‌గారూ! నాన్నగార్ని నా పెళ్ళి కోసందాచిన డబ్బును సద్వినియోగం చేయమనండి – షేర్లు కానీ, మ్యూచువల్ ఫండ్స్ కానీ, కొనమనండి. అదే ఆయనకు జీవనాధారం!" ఆమె గొంతులో జీర నన్ను కదిలించింది.

"ఒకే! నేను కారు బయటకు తీస్తాను – " అతను బయటకెళ్ళాడు కారు కీసు చేతిలో ఊపుకుంటూ విలాసంగా.

హఠాత్తుగా నాకనిపించింది. సావిత్రి శాస్త్రిగారు తెచ్చిన ఏ సంబంధం చేసుకున్నా ఇంత ఐశ్వర్యంతో తులతూగుతుండేది కాదని వాళ్ళంతా దిగువ మధ్య తరగతి వరుళ్ళే. అంతేకాదు – శాస్త్రిగారు తను తెచ్చిన ఏ సంబంధం చేసినా తనకున్న ఆస్తి మొత్తం తెగనమ్ముకుని ఉండేవారు. సగటు మధ్య తరగతి మనిషి అప్పట్లో పుట్టి అప్పట్లో చస్తాడు.

"ఎప్పటికైనా నాన్నగారు మమ్మల్ని పిలుస్తారని ఆశతో ఎదురుచూస్తూ బతుకుతుంటాను." విషాదంగా నవ్వింది సావిత్రి.

బయటకారు హారన్ మోగింది నన్ను రమ్మని.

"బై" చెప్పి బయటకు వచ్చాను. సావిత్రి తెలివిగలది. గుర్తించని త్యాగం చేసింది. తనుపైకి ఎగబాకింది. తనవాళ్ళను దరిద్రులు కాకుండా అడ్డుకుంది. కానీ, ఎవరు సుఖపడుతున్నారు?

కారు ఎక్కుతూ సావిత్రిని చూశాను. ఆమె కళ్ళల్లో తుఫాన్ వరదలు! ఆమె అంతర్యం నాకు బోధపడింది.